

Voortgangsrapportage kansendossiers maatschappelijk domein

Bijlage bij raadsinformatiebrief nummer 96 - 2021

Aanleiding

De gemeente Venlo heeft in 2018 kansendossiers uitgevraagd bij (zorg)aanbieders in het maatschappelijk domein die zijn gecontracteerd via de methodiek van het prestatiedenken. Het doel is om expertise en creativiteit van aanbieders maximaal te benutten. Ze dragen bij aan het versnellen en/of versterken van de transformatiedoelen die we hebben omschreven in onze opdracht aan de aanbieders. Ook moeten ze aansluiten op de door de gemeente Venlo bij de contractverlengingen richting aanbieders gesignaleerde knelpunten. Bovendien is als voorwaarde opgenomen dat partijen hierin samenwerken.

In 2019 is op basis van uitgevraagde businesscases daadwerkelijk opdracht verstrekt voor kansendossiers. In 2020 zijn er voor het domein jeugd enkele aanvullende opdrachten verstrekt, gelet op de oproep om waar mogelijk aanvullende effecten te realiseren.

De ervaring heeft geleerd dat, vanwege de opstartfase per kansendossier en het sturen op de uitvoering van de kansendossiers, het tijd kost om structurele veranderingen in houding en werkwijze te realiseren. Zodat de kansendossiers behalve inhoudelijk resultaat (invulling geven aan de transformatiedoelen) ook financieel resultaat opleveren (slimme oplossingen die efficiënter zijn dan de huidige maatwerkdiensten).

Zoals uit de omschrijvingen blijkt sluiten een aantal kansendossiers op elkaar aan. Dit helpt om zichtbaar te krijgen welke interventies zo effectief als mogelijk zijn. En om deze te verbinden met andere ontwikkelingen (zoals regionaal in het geval van jeugd), en toekomstige contractafspraken met aanbieders. De financiering heeft plaatsgevonden als aanvulling op de lumpsumbetalingen aan de penvoerder, de besteding is onderdeel van de jaarlijkse verantwoording per aanbieder.

Dit jaar worden de kansendossiers geëvalueerd en wordt aan de hand van de resultaten bekeken of de activiteit, werkwijze voortgang krijgt en in welke vorm en door wie. Waar dit in financiële zin nodig is, wordt ook in het reguliere Planning en Control proces al aandacht geschonken aan de voortgang.

Overdracht van de ervaringen aan anderen is een voorwaarde. In de onderstaande kansendossiers wordt waar mogelijk hier al een toelichting op gegeven.

Met deze notitie worden per kansendossier de eerste bevindingen toegelicht en wordt aangegeven hoe evaluatie plaatsvindt en het vervolg is.

Algemeen kunnen we stellen dat de kansendossiers een extra stimulans zijn in de samenwerking en partnerschap tussen verschillende partijen, ook in relatie met sociale basis en het wijkteam. De kansendossiers bieden de ruimte voor innovatie en samen ontwikkelen, en antwoorden geven op vraagstukken die ook over beleidsvelden heen spelen. Eerste ervaringen uit de kansendossiers hebben wij als gemeente, maar zeker ook de samenwerkende aanbieders nadrukkelijk ingebracht in het regionale proces van Sturing en Inkoop.

Notitie

1. Buurtcirkels

Domein:	Wmo (regionale taken).
Partners:	Incluzio (Sociale Basis), Metggz
Beknopte omschrijving:	Buurtcirkel is een alternatief ondersteuningsnetwerk van mensen die begeleiding nodig hebben om zelfstandig te kunnen wonen. De buurtcirkel wordt ondersteund door een coach (professional) en een vrijwilliger uit de wijk. Er vindt begeleiding op groepsniveau plaats en iedere deelnemer zet zijn eigen talenten in voor de anderen.
Beoogde effecten:	Kwetsbare mensen hebben minder begeleiding nodig en kunnen snel en verantwoord doorstromen vanuit beschermd wonen en beschermd thuis. De kwaliteit van leven en zelfredzaamheid wordt vergroot.
Doorlooptijd:	2019-2022.

Stand van zaken

Er zijn inmiddels in totaal zeven buurtcirkels actief in Noord- en Midden-Limburg, waarvan twee in de gemeente Venlo. In Venlo zijn twee buurtcirkels opgestart in Venlo-Oost en Blerick. Mede door de twee lockdowns vanwege corona hebben een aantal collectieve activiteiten niet kunnen plaatsvinden. Rekening houdend met de maatregelen in het kader van Covid-19 heeft Incluzio activiteiten zoveel als mogelijk hervat tijdens en na de tweede lockdown.

Eerste bevindingen

De ervaringen zijn positief. Beide groepen zijn stabiele groepen met actieve deelnemers. In Venlo-Oost zijn 5 deelnemers aangesloten, in Blerick zijn er 6 deelnemers. Bij een aantal deelnemers zijn somberheids-, spannings- en angstklachten afgenomen en deelnemers maken stapjes in hun persoonlijke groei. Deelnemers worden ook actief verwezen naar ander collectief aanbod.

Het vervolg

De komende tijd wil Incluzio het concept van de Buurtcirkel doorontwikkelen en uitbreiden. Hiervoor is het idee van de bewonerskring ontwikkeld. Eén bewonerskring is per 1 april 2021 gestart, daarnaast is de ambitie om per 1 juli 2021 met 3 bewonerskringen te starten. De ervaringen zijn positief maar momenteel ook moeilijker te duiden door corona. Het is daardoor lastig onderbouwen of de zorgvraag daadwerkelijk afneemt. Dit is echter wel de overtuiging. Dit zal ook gemonitord blijven.

2. 24 uren bereikbaarheid

Dit thema is uiteindelijk niet vanuit de kansendossiers opgepakt, maar vormt integraal onderdeel van de regionale aanpak voor mensen met verward gedrag.

3. Waakvlam

Domein:	Wmo.
Partners:	Radar Uitvoering (Incluzio).

Notitie

Beknorte omschrijving:	Vrijwillige maatjes met opleiding en coaching van zorgaanbieder op specifieke problematiek. De maatjes worden aangestuurd door de sociale basis. Zij onderhouden contact, bieden lichte ondersteuning daar waar nodig en signaleren als er sprake is van afglijden.
Beoogde effecten:	Waakvlamcontacten dragen bij aan het op verantwoorde wijze inzetten van de beweging van Beschermd Wonen (BW) naar Beschermd Thuis (BT) naar zelfstandig wonen, al dan niet met Begeleiding Individueel (BI).
Doorlooptijd:	2019-2022.

Stand van zaken

De projectleider van Radar Uitvoering (onderdeel van Includio) kreeg door ontwikkeling rond de aanbesteding sociale basis maar zeer moeizaam voet aan de grond bij de bestaande AMW organisaties en wijkteams. Het bleek met name moeilijk om vrijwilligers te werven. Includio gelooft nog steeds in de ingediende kans. We hebben in overleg besloten dat Includio in mei 2020 de draad weer oppakt. Includio/sociale basis heeft het thema waakvlamcontacten vervolgens opgepakt samen met maatwerkbegeleiders begeleiding individueel, bij het proces van overgang maatwerk begeleiding individueel naar Includio. Vanaf 1 juli 2021 stromen vanuit de maatwerkvoorziening begeleiding individueel een aantal cliënten met een langdurige ondersteuningsvraag gefaseerd in de Sociale Basis in. Voor een aantal cliënten wordt (op dit moment is het aantal nog niet exact vast te stellen) met name op het gebied van opbouwen en onderhouden van een eigen netwerk en aanspreekpunten in de wijk een Waakvlam-traject ingezet. Waakvlam vormt een passende ondersteuning voor deze cliënten. Een ander effect zal zijn dat de stap van maatwerk naar Sociale Basis met meer vertrouwen gezet kan worden.

Eerste bevindingen

Zoals hierboven aangegeven is het thema passend onderdeel geworden van de overgang van inwoners met een maatwerkvoorziening begeleiding individueel naar Includio. In de komende periode zullen de bevindingen hierbij gemonitord worden.

Het vervolg

Includio/sociale basis onderzoekt samen met zorgaanbieders en gemeente hoe waakvlamcontacten verder ingezet kunnen worden voor welke mensen in de wijk met een langdurige ondersteuningsvraag (ggz, lvb). En wat daarvoor nodig is. Dit vormt onderdeel van het totale proces van doorontwikkeling van overgang maatwerk begeleiding individueel naar de sociale basis.

De ontwikkeling van inzet van waakvlamcontacten wordt ook meegenomen in de nieuwe contractering 2022 e.v. van Sturing en Inkoop.

4. SamenDOEN

Domein:	Wmo, onderdeel Begeleiding Individueel.
Partners:	Vincent van Gogh (pervoerder), PSW, Zorggroep Noord-Limburg in samenwerking met Includio en sociaal wijkteam (gemeente).
Beknorte omschrijving:	SamenDOEN is een samenwerkingsverband voor kwetsbare mensen in een wijk die ondersteuning nodig hebben. Door samen een netwerk te maken in de pilotwijken Vossener/ Klingerberg willen partners die elkaar aanvullen met kennis, snel passende

Notitie

	antwoorden of oplossingen bieden voor vragen van volwassenen bij het leven van alledag (o.a. op het gebied van gezondheid, wonen, regie en daginvulling).
Beoogde effecten:	passende ondersteuning is zo snel en zo laagdrempelig mogelijk en ontschot beschikbaar voor de inwoner en leidt tot een duurzamer resultaat. Doel is het voorkomen van gestapelde, versnipperde en aanbodgerichte zorg. De aanpak moet leiden tot stijging van de gezondheid en de kwaliteit van ondersteuning/kwaliteit van leven en tot kostendaling.
Doorlooptijd:	2019 t/m 2021.

Stand van zaken

SamenDOEN kent zijn start al in 2018 waarin de drie kernpartijen Vincent van Gogh, PSW en Zorggroep aan de slag zijn gegaan om ondersteuning slimmer, efficiënter en met betere resultaten voor de inwoners en de wijk in te zetten. Zij vullen elkaar aan vanuit kennis LVB/GGZ/begeleiding in dagelijks leven.

In de wijken Vossener/Klingerberg worden ondersteuningsvragen van inwoners die bij het sociaal wijkteam binnen komen, direct doorgezet naar SamenDOEN. Daar wordt bekeken wie de inwoner het beste en zo laagdrempelig mogelijk kan ondersteunen, bij voorkeur vanuit sociale basis. Deze hulpverlener maakt gebruik van zijn totale netwerk van kennis en ervaring. Snel schakelen is daarmee mogelijk, er zijn geen belemmeringen door organisaties, procedures etc. Gewerkt wordt vanuit het principe van matched care: integrale inzet van de juiste zorg en ondersteuning gericht op het totaal van de problematieken van de inwoner. Indien bij de intake van SamenDoen van de inwoner blijkt dat er uiteindelijk maatwerk nodig is, dan wordt hiervoor de benodigde beschikking afgegeven door het wijkteam.

Eerste bevindingen

Door het proces van aanbesteding sociale basis, heeft de samenwerking met buurtteams flink vertraging opgelopen. Inclusio heeft vervolgens het stokje voortvarend overgenomen. Uit het tussentijds ophalen van ervaringen en de opgezette monitor, zien we het volgende:

- consultatie bij elkaar vindt snel en direct plaats (er zijn korte lijnen);
- daarmee wordt ook sneller passende ondersteuning voor inwoners ingezet;
- er is geen tussentijdse overdracht van cliënt tussen organisaties nodig;
- het aantal keukentafelgesprekken wordt beperkt, de administratieve handelingen worden beperkt;
- een aantal casuïstieken kent kortere doorlooptijden, sneller resultaat met de inwoner en daarmee vindt een kostenbesparing plaats op inzet van ondersteuning.

Het vervolg

De aanpak SamenDoen is in 2021 uitgerold over heel Blerick. September 2021 wordt de evaluatie van bevindingen en monitor afgerond. De partijen dienen dan ook een plan van overdracht van de bevindingen op te leveren.

Op basis daarvan zullen we:

- communiceren over de resultaten zowel intern, als bij de regiogemeenten en andere (zorg)organisaties;
- eventuele voorstellen doen voor het vervolg. Dit kan bijvoorbeeld gaan over de wijze van samenwerking tussen partijen, wijkteam en Inclusio. En over inzet van ondersteuning door bundeling van expertise.

5. Ambulatorium

Domein:	Jeugd.
Partners:	Vincent van Gogh (penvoerder), PSW, Rubicon, Bureau Jeugdzorg.
Beknopte omschrijving:	Triage systemische vraagstukken om te komen tot integraal ambulante behandelaanbod.
Beoogde effecten:	Inzetten van passende jeugdhulp, gezamenlijk gecoördineerd door deelnemende partners, ondersteuning gericht op voorkomen van escalatie en beperken van verzuimen van inzet zoals voorkomen van klinische opname, betere ketensamenwerking en ontschotting
Doorlooptijd:	2019-2020.

Stand van zaken

Het ambulatorium is conform gemaakte afspraken beëindigd in het eerste kwartaal van 2021. Verwijzers (zoals het sociaal wijkteam) konden in het ambulatorium casuïstiek agenderen waarvan niet duidelijk kon worden bepaald welke (systemische) aanpak nodig is, of waar meerdere disciplines voor nodig waren. Behandelcoördinatoren in het ambulatorium brachten op basis van de casuïstiekbespreking hun advies uit aan de verwijzer. Het ambulatorium heeft in de basis hetzelfde gedachtegoed als kansendossier SamenDOEN voor de Wmo.

De bevindingen

Op basis van de afgesproken KPI's zijn de volgende bevindingen naar voren gekomen:

- Het ambulatorium is minder vaak gevonden dan verwacht. Tussentijds is enkele keren informatie gedeeld om het aantal aanmeldingen voor het ambulatorium te verhogen. Eén van de verklaringen is dat er meerdere overlegvormen zijn waarin knelpunten in casussen besproken worden. Dit is vanuit het project ook in beeld gebracht.
- In de meeste gevallen is maar één van de betrokken aanbieders ingezet voor het behandeltraject. Bovendien is meestal eerst ingezet op een traject met ouders, omdat de kern van de hulpvraag meestal niet bij de jeugdige lag.
- Wanneer het ambulatorium wel is gevonden door de verwijzer, is de samenwerking als positief beoordeeld. Het advies is in de meeste gevallen als nuttig ervaren. Andersom hebben de aangesloten behandelcoördinatoren aangegeven dat het hen ook heeft geholpen om elkaar beter te leren kennen en in de toekomst makkelijker te vinden.
- Het uitgebrachte advies was meestal gericht op het voorkomen van escalatie, één van de doelstellingen. Het advies is in de meeste gevallen verwerkt in het leefzorgplan.

Tijdens de eindfase van het project ambulatorium heeft het regionaal expertiseteam voor complexe casuïstiek een doorstart gemaakt. Hiermee verviel de directe noodzaak om het ambulatorium een structureel vervolg te geven, zeker in combinatie met de beperkte belangstelling vanuit verwijzers om casussen te bespreken in het ambulatorium.

Het vervolg

De leerpunten uit het ambulatorium zijn besproken met het expertiseteam Jeugd Noord-Limburg zodat zij deze in hun ontwikkeling mee kunnen nemen. Daarnaast wordt binnen programma Sturing & Inkoop onderzocht hoe de toegang tot hulpverlening voor de meest complexe doelgroep verbeterd kan worden. Hiervoor trekken gemeenten samen op met zorgaanbieders en gecertificeerde instellingen.

6. BSO+ (Buitenschoolse opvang)

Domein:	Jeugd.
Partners:	PSW, Unik, Spring Kinderopvang.
Beknopte omschrijving:	Opvang voor kinderen met vraagstukken in de ontwikkeling, of beperkingen in ontwikkeling en gedrag, die met (lichte) ondersteuning opgevangen kunnen worden.
Beoogde effecten:	BSO+ als voorziening zo dichtbij en normaal mogelijk, gericht op passende opvang en hulpverlening, met regie voor de ouders en goede samenwerking tussen school, opvang en zorgpartners.
Doorlooptijd:	2019 t/m 2021.

Stand van zaken

Grootste knelpunt bij het inrichten van een BSO+ bleek het vinden van een geschikte locatie die goed bereikbaar is binnen de hele gemeente Venlo. Een centrale locatie helpt om de drempel voor ouders (en jeugdigen) zo laag mogelijk te leggen om gebruik te maken van de BSO+. Om deze reden zijn eerdere beoogde locaties afgefallen. Momenteel worden voorbereidingen getroffen om na de zomer, in september 2021, op een locatie in Venlo te starten met de eerste volledige BSO+ groep. In voorbereiding hierop wordt uitgezocht door verwijzers en aanbieders welke jeugdigen die momenteel van dagbesteding gebruik maken, in aanmerking komen voor de BSO+. Dit gebeurt in overleg tussen ouders, sociaal wijkteam, kinderopvang en aanbieders. De samenwerking tussen sociaal wijkteam en aanbieders loopt binnen dit project naar tevredenheid.

De eerste bevindingen

Door het uitblijven van een geschikte locatie is het niet mogelijk geweest de instroom voor BSO+ te realiseren zoals voorzien. Daarom zijn er in deze fase geen resultaten te melden. Het kerndoel van de BSO+ is het normaliseren door de juiste expertise (“+”) te koppelen aan kinderopvang (buitenschoolse opvang). De financiering door de gemeente is dan ook direct bedoeld voor het faciliteren van deze expertise, zodat een jeugdprofessional kan worden ingezet op de BSO+ groep. Hiermee wordt beter aangesloten bij de leefwereld van ouders en jeugdigen, en tevens de inzet van een maatwerkvoorziening dagbesteding voorkomen.

Het vervolg

We richten ons de komende maanden eerst op de lokale borging: zorgen dat de BSO+ voor gemeente Venlo goed loopt. Vervolgens zullen we in 2022 het gesprek aangaan met regiogemeenten in Noord-Limburg om te kijken hoe zij ook de BSO+ kunnen opzetten. Daarvoor gebruiken we de opgedane ervaringen. De doelstellingen van het kansendossier BSO+ zijn overgenomen binnen het programma Sturing en Inkoop. In de ontwikkelrichting is opgenomen dat de BSO+ steviger wordt gepositioneerd als een reguliere voorziening (opvang) en niet als een specialistische voorziening (maatwerkvoorziening dagbesteding). Dit betekent ook dat ouders en jeugdigen zich straks rechtstreeks kunnen aanmelden zonder toets door het sociaal wijkteam. Op deze wijze wordt de voorziening zo laagdrempelig als mogelijk georganiseerd.

7. Onderwijs- en zorgarrangementen

Domein:	Jeugd
Partners:	PSW, UniK, Daelzicht, Talentencampus Venlo, Fortior, OG Buitengewoon, Vincent van Gogh
Beknopte omschrijving:	Komen tot integraal onderwijs-zorg aanbod op school in plaats van begeleiding in de klas door afzonderlijke zorgprofessionals
Beoogde effecten:	Beter passend hulpaanbod, samenhangende lijn van ondersteuning, minder professionals in de klas en “ontzorgen” van de school, uiteindelijk minder inzet van maatwerk jeugd nodig
Doorlooptijd:	2019/2020

Stand van zaken

Dit kansendossier is opgezet vanuit onderlinge samenwerking en betrokkenheid, zonder additionele financiering. Partijen zijn zelfstandig het gesprek aangegaan. Er is een knip gemaakt in twee onderdelen: betere en efficiëntere integrale ondersteuning op de Talentencampus en het opzetten van een onderwijs-zorg platform. De betrokken partijen hebben afspraken gemaakt om een medewerker van een aanbieder in een onderwijsklas in te zetten, ongeacht de naam van de aanbieder op de indicatie. Dit betekent dat er geen medewerkers van meerdere aanbieders in dezelfde klas begeleiding hoeven te bieden. Hierdoor wordt het kind centraal gezet en zijn de lijntjes al korter geworden. Bij nieuwe aanmeldingen vindt hierover vooraf afstemming plaats.

Eerste bevindingen

Het kansendossier had primair als opzet om de samenwerking tussen professionals te verbeteren om zo betere hulpverlening te bieden aan kinderen die extra ondersteuning in de klas nodig hebben. Het is gelukt om met minder hulpverleners in de klas te staan en de samenwerking tussen aanbieders te versterken.

Het vervolg

De afspraken die zijn gemaakt over het aantal medewerkers van aanbieders in de klas worden nog steeds toegepast. Daarnaast had het kansendossier ook de ambitie om het aanbod op het snijvlak van onderwijs en zorg (jeugdhulp) beter met elkaar te verbinden. Dit heeft in 2021 nog geen vervolg gekregen. Daarom wordt dit meegenomen in de ontwikkeling van het nieuw regionaal beleidsplan jeugd, waarvoor afstemming met onder andere onderwijstellingen plaats vindt. Op basis daarvan zullen samenwerkingsafspraken worden gemaakt over het doorontwikkelen van het onderwijs-zorgaanbod.

8. JIM/InVerbindingsteam (Jouw Ingebrachte Mentor)

Domein:	Jeugd -> verbreed naar regionale transformatieagenda.
Partners:	Mutsaersstichting, Stichting JIM, Rubicon, Koraal Groep, Vincent van Gogh.
Beknopte omschrijving:	Inzet van mentor in eigen netwerk gecombineerd met integraal behandelaanbod (InVerbindingsteam).
Beoogde effecten:	Afname klinische behandeling, voorkomen uithuisplaatsing, beter passende hulpverlening.
Doorlooptijd:	2019-2021.

Notitie

Stand van zaken

JIM is een landelijk ontwikkelde sociale netwerkstrategie (en wetenschappelijk onderzochte methodiek) die in steeds meer regio's wordt toegepast. Een persoon uit het eigen netwerk wordt door de jongere aangewezen en fungeert als vertrouwenspersoon en adviseur richting professionals. De professionals werken samen via het InVerbindingsteam. Hiermee is een ambulante hulpaanbod met brede expertise gegarandeerd. Dit integrale aanbod komt in de plaats van individuele hulpverleningstrajecten bij de aanbieders. Regionaal werken vijf van de zeven gemeenten hieraan mee. Er zijn twee groepen met professionals getraind in de JIM-methodiek. JIM vraagt het vertrouwen van professionals om de jongere en dienst mentor in een traject meer verantwoordelijkheid te laten nemen.

Inhoudelijk sluiten de doelstellingen van dit project volledig aan bij ambities die vanuit programma Sturing en Inkoop zijn opgesteld om in te zetten op ambulante alternatieven als vervanging voor verblijf.

Eerste bevindingen

- In 2020 zijn regionaal 19 JIM-trajecten ingezet waarvan 14 voor gemeente Venlo. Voor 2021 is een verlenging afgesproken met als intentie om regionaal in te zetten op 20 JIM-trajecten.
- Professionals geven aan deze methodiek als meerwaarde te zien. Dat zit vooral in het beter positioneren van het eigen netwerk (via een mentor) ten opzichte van professionele hulpverleners. Dat is een gedachtegoed dat door professionals ook breder wordt toegepast dan in de huidige pilot.
- In het eerste kwartaal 2021 zijn de trajecten uit 2020 geëvalueerd. Van de 19 ingezette trajecten is hiermee in 18 casussen voorkomen dat verblijf is ingezet. Daarmee is het hoofddoel van JIM in deze casussen behaald. Verwijzingen naar JIM vinden plaats via zowel gemeentelijke toegang (sociaal wijkteam) als Bureau Jeugdzorg.
- Bij de start van een JIM-traject blijkt dat er meestal sprake is van eerder vastgelopen hulpverlening of wisselingen van hulpverleningen. JIM helpt om de autonomie van de jongere, samen met diens mentor, te verstevigen. Zij krijgen het stuur in handen zodat zij perspectief hebben. De mentor zorgt voor continuïteit.
- Bij afsluiting van een JIM-traject vindt een tevredenheidstoets plaats bij alle betrokkenen. Zowel jongere als ouders scoren dit als gemiddeld een 8, de mentor gemiddeld 9 en verwijzers gemiddeld 7. Deze cijfers liggen in lijn met resultaten in Midden-Limburg.
- De samenwerking van professionals in het InVerbindingsteam draagt bij aan meer begrip voor elkaars zorgcultuur en expertise. Ondanks ervaren verschillen wordt de samenwerking door professionals als positief beoordeeld. Een punt van aandacht blijft voldoende ervaring met JIM, omdat niet alle verwijzers zijn getraind in de methodiek.
- Aanvullend op de evaluatie wordt in drie casussen via de Effectencalculator een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de resultaten. Daarbij wordt kwalitatief via interviews met jongere, ouders en verwijzers de effecten en ervaring in beeld gebracht. Kwantitatief vindt een analyse plaats op de (mogelijke) besparing die inzet van een JIM-traject heeft opgeleverd.
- Aandachtspunt is de samenwerking tussen toegang (sociaal wijkteam), professionele hulpverleners en de mentor (JIM) zelf. De aandacht is tot nu toe vooral gericht geweest op het onder de knie krijgen van de JIM-methodiek. In de praktijk blijken dat de verwachtingen over rollen en verantwoordelijkheden niet altijd synchroon lopen. Hier vinden vooruitlopend op de volgende evaluatie gesprekken over plaats.

Notitie

Het vervolg

Op basis van de Effectencalculator en een geactualiseerde evaluatie in september wordt besloten of de aanpak JIM/InVerbindingsteam een (structureel) vervolg krijgt. Dan wordt dit toegevoegd aan de contractafspraken die vanaf 2022 gaan gelden. Parallel aan dit project vinden in 2021 gesprekken plaats met voorliggend veld om te kijken hoe we hen ook gebruik kunnen laten maken van de JIM-methodiek. In het voorliggend veld zijn professionals al wel bekend met varianten om het netwerk goed te betrekken en ondersteunen bij hulpvragen. Doelstelling is om te kijken hoe de aanpak JIM/InVerbindingsteam door zorgaanbieders en de werkwijze van voorliggend veld elkaar kunnen versterken.

9. Back on Track

Domein:	Jeugd -> verbreed naar regionale transformatieagenda.
Partners:	Bijzonder Jeugdwerk, Rubicon.
Beknopte omschrijving:	Integraal behandelaanbod om gesloten plaatsingen en klinische opname te voorkomen.
Beoogde effecten:	Voorkomen gesloten plaatsingen en klinische opname. Ambulant alternatief voor vormen van verblijf.
Doorlooptijd:	2019-2021.

Stand van zaken

De doelgroep van Back on Track is specifiek omschreven: jongeren waarvoor een gesloten plaatsing dreigt of die in de fase van uithuisplaatsing zitten. Dit gaat om een relatief beperkt aantal casussen per jaar. Juist in deze casussen is de ambitie om met behulp van Back on Track ervoor te zorgen dat zij thuis kunnen wonen. Bij de aanmeldingen in 2020 is gebleken dat dit in sommige gevallen toch een te zware aanpak is. Daarom is het project in 2021 uitgebreid met een lichtere variant, Stay on Track. De doelgroep is hetzelfde maar deze variant kent een minder intensieve aanpak. Er is in 2020 met name aandacht besteed aan het genereren van bekendheid voor Back on Track bij verwijzers. Inhoudelijk sluiten de doelstellingen van dit project volledig aan bij ambities die vanuit programma Sturing en Inkoop zijn opgesteld om in te zetten op ambulante alternatieven als vervanging voor verblijf.

Eerste bevindingen

- Tot op heden zijn acht casussen aangemeld voor Back on Track waarvan drie voor de gemeente Venlo. Er zijn meer casussen aangedragen, die uiteindelijk niet in aanmerking kwamen voor Back on Track. Soms had dat te maken met de motivatie, wanneer ouders en jeugdigen niet volledig gemotiveerd zijn kan dit traject niet worden doorlopen. Daarnaast bleek in incidentele gevallen de problematiek van de jongere niet te passen bij de expertise die Back on Track biedt.
- De voortgang van de trajecten wordt door de aanbieders gemonitord. Samen met de KPI's zal dit de basis zijn voor de evaluatie.

Het vervolg

Medio september 2021 vindt een evaluatie van Back on Track plaats. Daarna wordt besloten of dit een (structureel) vervolg krijgt en kan worden toegevoegd aan de contractafspraken die vanaf 2022 gaan gelden.

Notitie

10. Specialistisch Ondersteuner Jeugd (SOJ)

Domein:	Jeugd (opgestart als quick win / onderzoeksopdracht in 2019).
Partners:	Vincent van Gogh (penvoerder), Provico, Cohesie, Karakter.
Beknopte omschrijving:	De SOJ wordt ingezet wanneer de huisarts vermoedt dat een jeugdige psychosociale of psychiatrische problemen heeft. De SOJ ondersteunt met consultatie, screeningsdiagnostiek en triage.
Beoogde effecten:	Minder verwijzingen naar jeugd-GGZ, ontlasting van huisartsenpraktijk, de juiste zorg op de juiste plek.
Doorlooptijd:	2020-2021.

Stand van zaken

Sinds maart 2020 worden huisartsen in de gemeente Venlo in de zorg voor kinderen en jongeren met psychische problemen ondersteund door specialist ondersteuners jeugd (SOJ). Een SOJ kan ingezet worden wanneer de huisarts vermoedt dat een jeugdige psychosociale of psychiatrische problemen heeft. De SOJ kan ondersteunen met consultatie, screeningsdiagnostiek en triage. Zo nodig stemt de SOJ af met de school en andere betrokken zorgverleners.

We zien in de data dat de hulpvraag en de complexiteit van psychische ondersteuning blijft toenemen. Daarnaast zien we dat de huisartsen de meeste verwijzingen afgeven voor basis- en specialistische ggz. De duur en intensiteit van trajecten basis ggz is redelijk lang en er vinden vaak doorverwijzingen plaats naar de specialistische ggz. Het blijkt niet gemakkelijk om psychiatrische problemen bij jeugdigen en gezinnen vroegtijdig te onderkennen en daarna adequaat te behandelen of zo nodig gericht te verwijzen.

De inzet van de SOJ heeft als doel om jeugdigen naar de juiste plek met de juiste ondersteuning te verwijzen als dat nodig is en om onnodige of te zware verwijzingen naar de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) te voorkomen. Het uitgangspunt is om kinderen zorg te bieden die zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig is. De zorg van de SOJ is laagdrempelig, niet stigmatiserend en dicht bij huis voor de jeugdige en zijn of haar ouders. De hoofdtaken van SOJ zijn: screeningsdiagnostiek, triage, korte behandeltrajecten (maximaal vijf gesprekken) en psycho-educatie. Wezenlijk anders dan de POH-GGZ jeugd, die zich veel meer richt op kortdurende behandeling. De SOJ trekt nauw samen op met de POH-GGZ jeugd. De SOJ is gekoppeld aan huisartsenpraktijken met de meeste verwijzingen naar ggz. Daarnaast heeft de SOJ korte lijnen met het sociaal wijkteam en de sociale basis. Op deze manier worden verwijzingen gevolgd en vindt regievoering op het proces plaats.

Provico is een belangrijke partner in deze pilot. Zij hebben in 2020 aanvullend budget beschikbaar gesteld om nog meer huisartsen te ondersteunen. Voor de borging van deze pilot is de samenwerking met Provico en zorgverzekeraar VGZ erg belangrijk. VGZ heeft aangegeven op dit moment geen actief partner te kunnen zijn. Gezamenlijke verantwoordelijkheid blijft het doel, in het belang van de (jeugdige) inwoners van de gemeente Venlo.

Resultaten

De inzet van de SOJ in 2020 is geëvalueerd. Deze evaluatie is uitgevoerd door Karakter Academie, in samenwerking met het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie.

Notitie

- Voor meer duiding van de lokale context is de koppeling gemaakt met landelijk onderzoek. Vanwege de coronacrisis was 2020 een uitzonderlijk jaar. Uit landelijk onderzoek blijkt dat kinderen en jongeren tussen de 8 en 18 jaar tijdens de eerste lockdown meer mentale klachten hadden dan in 2018. Zij hadden meer slaapproblemen (toename van 5%), boosheid (7%), gevoelens van somberheid (10%) en angstklachten (15%). Het percentage kinderen van wie de angstklachten zo ernstig waren dat hulp nodig was, verdubbelde van acht naar zestien procent (Amsterdam UMC, 2020). Bovendien blijkt een groot deel van de ouders de opvoeding van hun kinderen tijdens de coronacrisis als moeilijk te ervaren. Voor de crisis gaf één op de tien ouders aan uit balans te zijn als het gaat om de balans tussen draagkracht en draaglast in de opvoeding van hun kind. Bij een peiling in juni 2020 gaf maar liefst de helft van de ouders dit aan (Nederlands Centrum Jeugdgezondheid, 2020).
Behandelingen gingen niet altijd door, of werden in een andere vorm gegeven. Uit onderzoek blijkt dat 30.000 van de 443.265 jeugdigen die jeugdzorg ontvangen in Nederland, tijdelijk geen zorg kregen tijdens de eerste coronagolf. Daarnaast is de zorg voor ongeveer 130.000 jeugdigen tijdelijk aangepast of verminderd. Dagbehandeling en diagnostiek zijn afgezegd en veel ambulante zorg vond gedeeltelijk en online plaats (Gupta Strategists, 2020).
- In Venlo zijn de SOJs tijdens de coronacrisis fysiek aanwezig gebleven in de huisartsenpraktijken. De verwachting is dat de hulpverlening door de SOJs daardoor onverminderd is doorgestaan. De coronacrisis kan echter wel gevolgen gehad hebben voor de mogelijkheden om kinderen tijdig door te verwijzen naar andere zorgverleners.
- In totaal hebben SOJ's met 240 jeugdigen contact gehad en in totaal zijn er 363 hulpvragen geregistreerd. Bij ruim de helft van deze jeugdigen speelt gezinsproblematiek. Sinds de start van de SOJ zien we een ander verwijspatroon vanuit de deelnemende huisartsenpraktijken. Er is ruimte voor een goede inschatting aan de voorkant waarbij er oog is voor (vermoeden van) psychopathologie, psychosociale context, belemmerende en positieve factoren. Door een brede analyse en het (nieuwe) aanbod vanuit o.a. Inluzio zien we in deze praktijken een toename van inzet in de Sociale Basis en een afname richting specialistische jeugdz-GGZ. De SOJ's zetten significant vaker ouderbegeleiding in.
- Naast cijfermatige inzicht is er ook gekeken naar tevredenheid van jeugdigen en hun ouders en tevredenheid van ketenpartners in het veld.
 - o De ouders en jeugdigen onderkennen de meerwaarde van de SOJ en geven de SOJ een rapportcijfer 8
 - o Huisartsen en ketenpartners zien ook duidelijk de meerwaarde van de inzet van de SOJ in het netwerk. Vooral de korte lijnen en de samenwerking met de gemeentelijk toegang en de sociale basis.

Het vervolg

Op basis van deze resultaten, maar ook effecten van Covid-19 is er voor gekozen om de pilot voor 2021 te verlengen. De resultaten van 2020 zijn positief, de verwachting is dat 2021 nog duidelijker beeld geeft van de inzet. Op basis van de resultaten van 2020 en 2021 wordt er gekeken naar de mogelijkheden om deze werkwijze duurzaam te borgen in reguliere dienstverlening. Hiermee volgen we de lijn die is aangekondigd in de hervormingsagenda die momenteel door het Rijk en de VNG wordt uitgewerkt, en waarin het inzetten op ondersteuning van de huisartsen een prominent aandachtspunt is.

Notitie

11. Consultatie

Domein:	Jeugd.
Partners:	Vincent van Gogh (pervoerder), Inluzio, PSW, Mutsaersstichting, Koraal Groep, 's Heeren Loo.
Beknorte omschrijving:	Expertisenetwerk ontwikkelen zodat professionals snel en flexibel kwalitatieve kennis en ervaring kunnen delen.
Beoogde effecten:	De juiste hulp zo spoedig mogelijk op de juiste plek.
Doorlooptijd:	2020-2021.

Stand van zaken

In 2019 is via de quick wins de opdracht netwerkversterking en kennisdeling uitgezet. Deze is niet geaccordeerd omdat deze onvoldoende concreet werd. Hoofddoel was het tot stand brengen van het delen van expertise tussen professionals om op die manier de keten te versterken. Samen met gemeente Venray en een aantal aanbieders is in 2020 gestart met een pilot via het platform 1-2-3-Consultatie. Dit draagt ook bij met de aansluiting met de sociale basis.

Eerste bevindingen

Er zijn nog geen tussentijdse bevindingen te melden.

Het vervolg

Er zijn meerdere vormen van consultatie. In de aanbestedingen die vanuit programma Sturing en Inkoop zijn ingezet, is de functie consultatie en advies opgenomen. Op deze manier is structureel mogelijk gemaakt dat aanbieders geconsulteerd kunnen worden. Bij de uitwerking van deze functie zullen de (nog te meten) resultaten van de pilot 1-2-3-Consultatie worden verwerkt.

Daarnaast zijn er meerdere vormen die ook een vorm van consultatie en overleg bieden. Er zijn het regionaal expertiseteam Jeugd Noord-Limburg, het expertisecentrum Limburg (beide in opdracht van het Rijk) en het Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE).

12. Boeiend

Domein:	Jeugd.
Partners:	BOEI Limburg, UniK.
Beknorte omschrijving:	Aanpak voor jeugdigen die vastlopen in ontwikkeling op school en daardoor uitvallen op school. Integrale aanpak samen met thuis, school en vrije tijdsbesteding.
Beoogde effecten:	Voorkomen en beperken van aantal thuiszitters vanwege uitval op school.
Doorlooptijd:	Schooljaar 2020-2021.

Stand van zaken

Boeiend heeft als doel om extra ondersteuning te bieden aan jeugdigen die niet op volledig regulier deel kunnen nemen aan onderwijs, om te voorkomen dat zij uitvallen op school (thuiszitters). De aandacht in dit project heeft tot nu toe gelegen bij het goed screenen van geschikte casussen om de toegang tot het aanbod Boeiend zo goed mogelijk te organiseren.

Eerste bevindingen

Er zijn nog geen tussentijdse bevindingen te melden.

Notitie

Het vervolg

De afspraak voor kansendossier Boeiend is gemaakt voor het schooljaar 2020-2021 en wordt vervolgens geëvalueerd.